

ინოვაციური უსაფრთხოების როლი სახელმწიფოს ეროვნული უსაფრთხოების სისტემაში

თეა ლაზარაშვილი

მთავარი მეცნიერი თანამშრომელი

თსუ პაატა გუგუშვილის სახელობის ეკონომიკის ინსტიტუტი

ეკონომიკის დოქტორი, ასოცირებული პროფესორი

კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტი

tea.lazarashvili@tsu.ge

<https://doi.org/10.55896/978-9941-8-5764-5/2023-234-241>

ანოტაცია. სტატიაში განხილულია ინოვაციური უსაფრთხოების ცალკეული თეორიული და მეთოდოლოგიური ასპექტები და მისი მნიშვნელობა სახელმწიფოს ეროვნული უსაფრთხოების სისტემაში. დღევანდელ პირობებში, ინოვაციურ ტექნოლოგიებსა და მათი დანერგვის პროცესებს განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭებათ ცხოვრების ხარისხის ამაღლებისათვის. უმეტესობა ეკონომიკურად განვითარებულ ქვეყნებში დიდი ხანია მიმდინარეობს კვლევები, რომლებიც ეხება ეროვნულ და ეკონომიკურ უსაფრთხოებას. ამასთან უნდა აღინიშნოს, რომ ინოვაციური კომპონენტი ამ კვლევებში განიხილება, როგორც ეკონომიკური ან/და სამეცნიერო-ტექნიკური უსაფრთხოების შემადგენელი ნაწილი. დღეისათვის არ არსებობს ინოვაციის ზემოქმედების ერთმნიშვნელოვანი არსი ეროვნულ და ეკონომიკურ უსაფრთხოებაზე. ანალიზი გვიჩვენებს, რომ ინოვაციური განვითარების გზაზე გადასვლისას ცვლილებები ხდება არა მხოლოდ ეკონომიკასა და მის შემადგენელ ნაწილებში, არამედ ფსიქოლოგიურ, პოლიტიკურ, სოციალურ-ეკონომიკურ, სამეცნიერო-ტექნიკურ, საგანმანათლებლო და კულტურულ სფეროებში, აგრეთვე სახელმწიფოსა და საზოგადოების ინსტიტუციურ სტრუქტურებსა და პიროვნების გნავითარებაში. იმ მრავალმხრივი პრობლემების გადასაჭრელად, რომლებიც ვლინდებიან ინოვაციური ეკონომიკის ფორმირებისა და მისი უსაფრთხო განვითარების პროცესში, წარმოიშვება ეროვნული უსაფრთხოების სისტემაში ისეთი ახალი მიმართულების ფორმირების ობიექტური საჭიროება, როგორცაა ინოვაციური უსაფრთხოება.

საკვანძო სიტყვები: ინოვაციური უსაფრთხოება, ეკონომიკური უსაფრთხოება, სახელმწიფოს ეროვნული უსაფრთხოება.

მსოფლიოს უმეტესობა ქვეყნებში დიდი ხანია მიმდინარეობს ეროვნულ და ეკოლოგიურ უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული კვლევები, სადაც ინოვაციურობა განიხილება, როგორც ეკონომიკური ან სამეცნიერო-ტექნიკური უსაფრთხოების ძირითადი შემადგენელი ნაწილი. ამ დროის მანძილზე შემუშავდა ეროვნული, ეკონომიკური და სამეცნიერო-ტექნიკური უსაფრთხოების შესწავლის მეთოდოლოგია, ჩამოყალიბდა ეროვნული უსაფრთხოების, სამეცნიერო-ტექნიკური უსაფრთხოების და ინვესტიციური უსაფრთხოების კატეგორიების სტრუქტურა. მიუხედავად ასეთი სამუშაოებისა, უნდა აღინიშნოს, რომ ეროვნული უსაფრთხოების უზრუნველყოფის პრობლემებთან მიმართებაში სისტემური კვლევა არ ჩატარებულა. განსაკუთრებით აღსანიშნავია ეროვნულ უსაფრთხოებასა და ინოვაციურ საქმიანობას შორის ურთიერთკავშირის უზრუნველყოფის პროცესები

და მათი პრაქტიკული რეალიზაციის გზები. აღსანიშნავია, რომ დღემდე არ არსებობს ინოვაციის ერთმნიშვნელოვანი განმარტება და მისი ზემოქმედება ეროვნულ და ეკონომიკურ უსაფრთხოებაზე. რიგი მეცნიერებისა წინა პლანზე წამოწევს ინვესტიციურ უსაფრთხოებას, როგორც ეკონომიკური უსაფრთხოების ქვესისტემას, რომელიც უზრუნველყოფს ინოვაციური პროცესების საიმედოობისა და უსაფრთხოების დონეს: დღემდე არ არსებობს ერთმნიშვნელოვანი მოსაზრება, წარმოადგენს თუ არა ინოვაციური უსაფრთხოება დამოუკიდებელ ობიექტს, თუ იგი უნდა განხილულ იქნას ეკონომიკური უსაფრთხოების შემადგენლობაში. ხშირია მოსაზრება იმის შესახებ, რომ ინოვაციური საქმიანობა ეკონომიკური უსაფრთხოების სისტემაში ვლინდება ელემენტების საკმაოდ რთული შემადგენლობის სახით. მხოლოდ ზოგიერთ მეცნიერს შემოაქვს ტერმინი „ინოვაციური უსაფრთხოება“ განმარტავენ რა მას, როგორც ეკონომიკის დაცულობის მდგომარეობას, რომელიც უზრუნველყოფს სამეცნიერო-კვლევით და საცდელ-საკონსტრუქტორო სამუშაოების შედეგებისა და ადგილობრივ და მსოფლიო ბაზრებზე გამოშვებული პროდუქციის კონკურენტუნარიანობას. აგრეთვე ეკონომიკის უნარს უზრუნველყოს მდგრადი განვითარება და წინ აღუდგეს გლობალურ ბაზრებზე არსებულ ნეგატიურ ფაქტორებს.

პოსტკომუნისტური სივრცის ქვეყნებს აგრეთვე არ აქვთ ამ პრობლემის გაგების მკაფიო მნიშვნელობა. ევროკავშირის, ევროპის და აზიის ქვეყნების ყველა პროგრამაში, ინოვაციური ეკონომიკის უსაფრთხოების ფორმირებისა და განვითარების უზრუნველყოფა განხილება ეროვნულ ან/და ეკონომიკური უსაფრთხოების ჩარჩოებში.

აღსანიშნავია, რომ ინოვაციური ეკონომიკის ფორმირების პროცესში წარმოიშვება სხვადასხვა ელემენტები, რომლებიც მნიშვნელოვან ზემოქმედებას ახდენენ სახელმწიფოს სოციალურ-ეკონომიკური სისტემის მდგომარეობასა და უსაფრთხოებაზე, რაც თავის გამოხატულებას ჰპოვებს (Сизов, 2004):

- შექმნილ ინოვაციური განვითარების ეროვნულ სისტემებში, რომლებიც ცვლიან სახელმწიფოში ფუნქციონირებად ტრადიციული ეკონომიკის ეკონომიკურ სისტემებს და ამასთან არღვევენ მოძველებულ წესებსა და ძალების ბალანსს;
- მართვის სახელმწიფო სისტემებში, რომლებიც არ არიან ადაპტირებულნი ინოვაციური განვითარებისადმი;
- ინოვაციური პროცესების ინფორმაციული დაცულობის სისტემებსა და მექანიზმებში;
- დიდ ფინანსურ დანახარჯებსა და კომერციულ რისკებში;
- ქვეყნებში, რომლებიც დაადგინენ ინოვაციური განვითარების გზას და მნიშვნელოვნად გაიმყარეს მსოფლიო ბაზრებზე კონკურენტული პოზიციები;
- ინოვაციური პროდუქტების კონკურენტუნარიანობის გაზრდის შედეგად, კონკურენტების მხრიდან მკაცრი ქმედებების გამოვლენაში.

თანამედროვე გლობალიზაციის პირობებში, როდესაც იზრდება გამოწვევები და საშიშროებები, მწვავედება გლობალური პრობლემები, რომელთა გადაწყვეტისა და მინიმიზაციისათვის მოითხოვება მძლავრი ინოვაციური სექტორი და შესაბამისი ინსტიტუტები, აღნიშნული საკითხების აქტუალობა მნიშველოვნად იზრდება.

ამგვარად, ინოვაციური ეკონომიკის ფორმირების პროცესში თეორიისა და პრაქტიკის წინაშე, ინოვაციურ საფუძველზე დგება, ეროვნული ეკონომიკის უსაფრთხო განვითარების უმთავრესი პრობლემის გადაჭრის გზების ამოცანა, არა მხოლოდ ქვეყნის შიგნით, არამედ ეროვნული

უსაფრთხოების საგარეო სფეროში, რეგიონულ და მსოფლიო დონეებზე სახელმწიფოს კონკურენტუნარიანობის გაზრდის მიზნით. აქედან გამომდინარე, ინოვაციური ეკონომიკის ფორმირების ყველა სტადიაზე მწვავედ დგება ეროვნული უსაფრთხოების უზრუნველყოფის ამოცანა.

რიგი მეცნიერების აზრით, ეროვნული უსაფრთხოების არსი ინოვაციურ სფეროში შეიძლება განისაზღვროს ინოვაციური ეკონომიკის არსით, ეროვნული და ეკონომიკური უსაფრთხოების უზრუნველყოფის თეორიისა და პრაქტიკის გაგებიდან გამომდინარე. ინოვაციური ეკონომიკის არსი ვლინდება სამეურნეო სისტემის ახალ ტიპში, როდესაც მის საფუძველში დომინირებს მაღალი ტექნოლოგიები წარმოებაში და მაღალტექნოლოგიური პროდუქცია ექსპორტში დამატებითი ღირებულების მაღალი წილით, ეროვნული ინტელექტის წამყვანი როლი. ანუ, ინოვაციური ეკონომიკის ძირითად ფაქტორად გამოდის მეცნიერება და ცოდნა (Никитенко, Булавко, 2009).

ინოვაციური ეკონომიკის არსი შეიძლება განვიხილოთ იმ ქვეყნების ეროვნული ეკონომიკების არსებული მოდელების მაგალითზე, რომლებიც ორიენტირებული არიან ცოდნის ეკონომიკაზე და რომლებიც პირველ რიგში აყენებენ ინოვაციების პრიორიტეტულ განვითარებას და მეორე მხრივ მასშტაბურ კაპიტალდაბენდებებს მეცნიერებაში, განათლებასა და ჯანდაცვაში, როგორც თანამედროვე საზოგადოების ყველაზე სიცოცხლისუნარიან სფეროებში; მესამე მხრივ ისეთი სახელმწიფო პოლიტიკის გატარება, რომელიც მიმართული იქნება განვითარების პრიორიტეტებისა და მნიშვნელოვანი ხარისხით ფინანსური განვითარების გამომუშავებაზე. მაგალითად აშშ-ს პოლიტიკის თავისებურებებს მეცნიერებისა და ინოვაციის სფეროში, წარმოადგენს სახელმწიფოს აქტიური მონაწილეობა ტექნოლოგიური ინფრასტრუქტურის, საპატენტო ინსტიტუტების მართვის ცენტრალიზებული სისტემის ფორმირებაში, კონტროლის ფუნქციის აკუმულირება და სამეცნიერო-ტექნიკური ინფორმაციის სისტემის ფინანსირება.

ინოვაციური ეკონომიკის არსი ვლინდება აგრეთვე იმ ცნებებსა და კატეგორიების გზით, რომლებიც ინოვაციურ ეკონომიკას ასახავენ როგორც სისტემურ მოვლენას, რომელიც ერთ მთლიანობაში აერთიანებს ინოვაციური საქმიანობის ყველა მხარეს მისი ფორმირების, განვითარებისა და კვლავწარმოების პროცესში (www.Pandia.ru/text/77/195/40526.php).

ზემოთქმულიდან გამომდინარე შეიძლება ითქვას, რომ ინოვაციური ეკონომიკის არსად აგრეთვე გვევლინება ინოვაციური სამეურნეო სისტემა, რომელიც დაფუძნებულია ინოვაციის უწყვეტ მოდინებაზე, მეცნიერებისა და ახალი ცოდნის პრიორიტეტულ განვითარებაზე, განვითარებულ ინოვაციურ, სამეცნიერო-ტექნიკურ, ტექნოლოგიურ და ინფორმაციულ ქსელებზე, მაღალგანვითარებულ ადამიანისეულ კაპიტალზე. ინოვაციური ეკონომიკის ცნების, კატეგორიებისა და სხვა ელემენტების ანალიზი და ინოვაციური სისტემის არსი, შინაარსი და სტრუქტურა საშუალებას გვაძლევს განვსაზღვროთ ინოვაციური უსაფრთხოების ფენომენის შესასწავლად, ძირითადი მიდგომები და მისი ზეემოქმედება ეროვნულ, რეგიონულ და საერთაშორისო დონეებზე ეროვნული უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად.

ვღებულობთ რა მხედველობაში, რომ ინოვაციები წარმოადგენს ეკონომიკის მაღალი კონკურენტუნარიანობის მიღწევის საშუალებას, მიზანშეწონილია, რომ უსაფრთხოება ინვესტიციებსა და ინოვაციური რესურსების მართვის სფეროში გადაიჭრას პრიორიტეტული ამოცანებისა და რეალური საფრთხეების გათვალისწინებით მეურნეობის კონკრეტულ სუბიექტებზე, რომლებიც განაპირობებენ ინვესტიციური და ინოვაციური პოლიტიკის რეალიზაციას: ანუ ინოვაციური

პროცესის რეალიზაციის გადაჭრა უნდა მოხდეს ეკონომიკური უსაფრთხოების მეთოდებით კონკრეტულად საწარმოებსა და ორგანიზაციებში (Held, 2007).

ანალიზი გვიჩვენებს, რომ ინოვაციური განვითარების გზაზე გადასვლისას ცვლილებები ხდება არა მხოლოდ ეკონომიკაში და მის შემადგენელ ნაწილებში, არამედ მსოფლმხედველობის, ფსიქოლოგიურ, პოლიტიკურ, სოციალურ-ეკონომიკურ, სამეცნიერო-ტექნიკურ, საგანმანათლებლო და კულტურულ სფეროებში, სახელმწიფოსა და საზოგადოების ინსტიტუციურ სტრუქტურებში, პიროვნების განვითარებაში. ე.ი. ხდება უსაფრთხო განვითარების პრობლემების ისეთი სფეროების შეხება, რომელთა გადაჭრა შეუძლებელია ეკონომიკური უსაფრთხოების ჩარჩოში. ინოვაციური ეკონომიკისა და მისი უსაფრთხო განვითარების ფორმირების პროცესში წარმოიშვება მოთხოვნილება ეროვნული უსაფრთხოების სისტემის ფარგლებში მოხდეს ახალი მიმართულების – ინოვაციური უსაფრთხოების ფორმირება (Шимов, 2014).

ინოვაციური უსაფრთხოების ქვეშ უნდა მოვიაზროთ ეკონომიკის ისეთი მდგომარეობა, რომელიც უზრუნველყოფის მეცნიერების, მაღალტექნოლოგიური პროდუქციის გამოშვების შედეგების კონკურენტუნარიანობას ეროვნულ, რეგიონულ და მსოფლიო ბაზრებზე და უზრუნველყოფს გლობალური კონკურენციის დონეზე მდგრად განვითარებას. ინოვაციის ზემოქმედების დონე და ხარისხი ეროვნული უსაფრთხოების ყველა სფეროზე, როგორც სოციალურ-ეკონომიკურ სისტემაზე და მთლიანობაში სახელმწიფოს მთელ სისტემაზე, საზოგადოებასა და პიროვნებაზე, საშუალებად გვაძლევს ინოვაციური ეკონომიკის უსაფრთხო ფორმირების ყველა პროცესი განვიხილოთ ინოვაციური უსაფრთხოების ჩარჩოებში, როგორც ეროვნული უსაფრთხოების დამოუკიდებელი სფერო (Сенчагов, 2002).

თანამედროვე პირობებში, ინოვაციური უსაფრთხოება, როგორც ეროვნული უსაფრთხოების თანამედროვე თეორიის კატეგორია მჭიდროდაა დაკავშირებული ისეთ ცნებებთან, როგორიცაა: კრეატიულობა, ახალი იდეებისა და მათი გადაწყვეტის ხერხების კრისტალიზაცია. მოცემული კატეგორიის გარეშე შეუძლებელია მოხდეს ეკონომიკურ განვითარებაში და სოციალურ-ეკონომიკური სისტემის მდგრადობის უზრუნველყოფაში გარღვევა. უდაოა, რომ თანამედროვე პირობებში ეკონომიკას არ შეუძლია იყოს მდგრადი და კონკურენტუნარიანი მსოფლიო დონეზე ინოვაციური გარღვევის, დინამიური განვითარების გარეშე, რომელსაც გამოყავს ეროვნული ეკონომიკა მაღალგანვითარებული ქვეყნების ინოვაციური ეკონომიკის განვითარების დონეზე.

ინოვაციური უსაფრთხოება ეკონომიკური უსაფრთხოებისაგან განსხვავებით პირველ რიგში ეფუძნება არა ეკონომიკური განვითარების სტატიკურ მიდგომებს, არამედ დინამიკურ ინოვაციურ-ეკონომიკურ გარღვევებს. სტატიკური მიდგომის და სტატიკური თეორიის საწინააღმდეგოა დინამიკური თეორია, რომელიც წარმოადგენს უპირატესად განვითარების და არა ფუქციონირების თეორიას. ზოგიერთი მკვლევარის აზრით, დინამიკური მიდგომის საფუძველში ჩადებულია დროის ფაქტორი, რადგანაც მასზეა დამოკიდებული სისტემაში მომქმედი ცვლილებების ხასიათი და სიღრმე. აქედან გამომდინარე ინოვაციური უსაფრთხოების უზრუნველყოფა უნდა განიხილებოდეს დინამიკური თეორიის მდგომარეობიდან გამომდინარე, სადაც დროის ფაქტორი ზემოქმედებს მის ცვალებად პარამეტრებზე (Scholte, 2006).

მეორე მხრივ, ინოვაციური უსაფრთხოება წარმოადგენს ეკონომიკის ინოვაციური მართვის კომპონენტს, რომელიც ინოვაციური ეკონომიკის ეტაპობრივი ფორმირებისას მგრძნობიარეა პერმანენტულად წარმოშობილი არასტაბილურობის ელემენტების მიმართ. არასტაბილურობის

დასაძლევად მნიშვნელოვანია არა მარტო მისი წარმოშობის მიზეზების მეცნიერული კვლევა, არამედ ეფექტური ანტიკრიზისული ეკონომიკური პოლიტიკის გატარება. ასეთი პოლიტიკის ძირითადი მიზანი უნდა იყოს ინოვაციური უსაფრთხოების ზუსტი ინდიკატორების შემუშავება

აქედან გამომდინარე შეიძლება ითქვას, რომ ინოვაციური უსაფრთხოების მეცნიერული გაგება და მისი მნიშვნელობის კვლევა, სახელმწიფოს წარმატებული ინოვაციური განვითარების საშუალებას იძლევა, გამოვლენილ იქნას ინოვაციური ეკონომიკის შემაკავებელი, მაფორმირებელი და განმავითარებელი ფაქტორები. ეს საშუალებას გვაძლევს ინოვაციური ეკონომიკის ფორმირების პირობებში შემუშავდეს ინოვაციური უსაფრთხოების უზრუნველყოფის ეფექტიანი სტრატეგია, რომელმაც უნდა მოიცვას სახელმწიფო პოლიტიკის ყველა მიმართულება, პირველ რიგში საზოგადოებრივი ცხოვრების საგანმანათლებლო, სამეცნიერო, სამრეწველო, ფინანსური და სოციალური სფეროები (Held, 2007).

ინოვაციური უსაფრთხოება შეიძლება დავახასიათოდ, როგორც ეკონომიკური სისტემის მდგრადობა შიდა და გარე ფაქტორების ზემოქმედებისადმი, ხოლო მდგრადობა თანამედროვე პირობებში მოითხოვს მუდმივ ინოვაციურ განვითარებას და არასტაბილურობის ფაქტორების სწრაფად გადალახვას, რომლებიც ობიექტურად წარმოიშვებიან ინოვაციური ეკონომიკის ფორმირებისას. მდგრადობა და განვითარება თავის მხრივ მოითხოვს დინამიკურ ინოვაციურ მიდგომას ინოვაციური უსაფრთხოების პრობლემისადმი.

მნიშვნელოვანი ადგილი ქვეყნის ინოვაციური უსაფრთხოების უზრუნველყოფის თეორიისა და პრაქტიკის შემუშავებისას უნდა მივიანიჭოთ ინტეგრაციას მსოფლიო სამეურნეო კავშირების სისტემაში და ერთობლივ მონაწილეობას მსოფლიო შემოსავლის ფორმირებისას კვლავწარმოების ციკლში. მოცემულ შემთხვევაში აქცენტი უნდა გაკეთდეს არა მხოლოდ გლობალიზაციის პროცესებზე, არამედ მსოფლიო ინოვაციური სისტემის ჩამოყალიბებისა და განვითარების პროცესზე. ამ კუთხით ინოვაციური უსაფრთხოება შეიძლება განვიხილოთ, როგორც კონკურენტუნარიანი ეროვნული ინოვაციური ეკონომიკის შექმნა, რომელიც აწარმოებს ინოვაციურ პროდუქციას მსოფლიო გასაღების ბაზრებზე გარანტირებული წვდომით, რაც განაპირობებს ეროვნული ინტერესების გავრცელებას სახელმწიფო საზღვრებს გარეთ.

დასკვნა

ამგვარად, სახელმწიფოს ინოვაციური უსაფრთხოების არსს თანამედროვე პირობებში წარმოადგენს ინოვაციური და სოციალურ-ეკონომიკური სისტემების მდგრადობა და დინამიკა, საზოგადოებრივი ურთიერთობები ადამიანს, სახელმწიფოსა და საზოგადოებას შორის, რომლებიც საშუალებას იძლევა ობიექტურად განისაზღვროს და ეფექტიანად მოხდეს პოლიტიკური და სოციალურ-ეკონომიკური მიზნებისა და ინოვაციურ განვითარებაში ინტერესების რეალიზება.

ინოვაციური ეკონომიკის ფორმირების პროცესი შეხებაშია ეროვნული ეკონომიკის სტრატეგიულ და ტაქტიკურ მიზნებთან, ცვლის მიზნების მიღწევის ხერხებსა და მეთოდებს, მაგრამ ეკონომიკის განვითარების პრინციპული ამოცანები იგივე რჩება: მდგრადობა, ეკონომიკური ეფექტურობა, კონკურენტუნარიანობა, ეკონომიკური დამოუკიდებლობა, ეკონომიკის უნარი თვითგანვითარებისა და პროგრესისაკენ, უსაფრთხოება.

ინოვაციური უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად, ინოვაციური ეკონომიკის ფორმირების მთლიანი ციკლისას და სისტემის წონასწორულ მდგრადობაში შესანარჩუნებლად, აუცილებელია

პოლიტიკური, ეკონომიკური, ინსტიტუციური ასპექტების ურთიერთკავშირი და აგრეთვე განსაკუთრებული ყურადღება ენიჭება სახელმწიფოს, რომელიც მთავარ როლს თამაშობს ეროვნული ინოვაციური სისტემების ფორმირებისას, მის ფუნქციონირების წესების დადგენისას, ფინანსური და მატერიალური მხარდაჭერისას და აგრეთვე ეროვნული უსაფრთხოების უზრუნველყოფის სისტემის შექმნისას ეკონომიკის ახალ პირობებში ფუნქციონირებისათვის.

გამოყენებული ლიტერატურა

Сизов, Ю. И. (2004). Экономическая безопасность региона: регионализация, устойчивость бизнеса, стратегия / Ю. И. Сизов. М.: Наука.

Экономическая безопасность: теория, методология, практика / В. Г. Булавко [и др.]; под науч. ред. П. Г. Никитенко, В. Г. Булавко. Минск: Право и экономика, 2009. С. 397–399.

[Электронный ресурс] Режим доступа: www.Pandia.ru/text/77/195/40526.php.

Шимов, В. Н. Инновационное развитие экономики Беларуси: движущие силы и национальные приоритеты / В. Н. Шимов, Л. М. Крюков. Минск: БГЭ, 2014. С. 15–16.

Сенчагов, В. К. Экономическая безопасность: геополитика, глобализация, самосохранение и развитие / В. К. Сенчагов. М.: ЗАО «Финстатинформ», 2002. С. 38.

Held, D. (2007). Globalization Theory: Approaches and Controversies / D. Held D., A. McGrew. Cambridge: Polity.

Scholte, J. A. (2006). Encyclopedia of Globalization / J. A. Scholte, R. Robertson. N.-Y.; London: Routledge.

The Role of Innovative Security in the State's National Security System

Tea Lazarashvili

Chief research fellow

TSU Paata Gugushvili Institute of Economics

Academic Doctor of Economics, associate professor

Caucasus International University

tea.lazarashvili@tsu.ge

Summary

The article discusses individual theoretical and methodological aspects of innovative security and its importance in the state's national security system. In today's conditions, innovative technologies and their implementation processes are of special importance for raising the quality of life. Most of the economically developed countries have been conducting research related to national and economic security for a long time. In addition, it should be noted that the innovative component in these studies is considered as a component of economic and/or scientific-technical security. To date, there is no unambiguous essence of the impact of innovation on national and economic security. The analysis shows that when moving to the path of innovative development, changes occur not only in the economy and its constituent parts, but also in the psychological, political, socio-economic, scientific-technical, educational and cultural spheres, as well as in the institutional structures of the state and society and the development of personality. In order to solve the multifaceted problems that appear in the process of forming an innovative economy and its safe development, there is an objective need to form a new direction in the national security system, such as innovative security.

Keywords: innovative security, economic security, national security of the state.